

Rada
Európskej únie

V Bruseli 16. mája 2019
(OR. en)

9201/19

DEVGEN 103
ACP 58
RELEX 488
FIN 350
OCDE 4

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Dátum: 16. mája 2019
Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 9080/19

Predmet: Výročná správa na rok 2019 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ
– závery Rady (16.mája 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o výročnej správe na rok 2019 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ, ktoré prijala Rada 16. mája 2019 na svojom 3 690. zasadnutí.

Výročná správa na rok 2019 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ

Záver Rady

1. Rada pripomína význam akčného programu z Addis Abeby z roku 2015, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a ktorý poskytuje globálny rámec pre financovanie udržateľného rozvoja. Stanovuje sa v ňom nový systém na dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom efektívneho využívania všetkých finančných tokov, ako aj nefinančných prostriedkov vykonávania, pričom sa kladie dôraz na domáce opatrenia a správne politiky.
2. V čoraz komplexnejšom finančnom prostredí Rada uznáva kľúčovú úlohu, ktorú zohráva oficiálna rozvojová pomoc (ODA) pri dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Rada poukazuje na to, že ODA je dôležitým a hnacím prvkom celkového financovania, ktoré je k dispozícii rozvojovým krajinám. ODA môže pomôcť znásobiť ďalšie prostriedky vykonávania, najmä verejné domáce financovanie a investície súkromného sektora, ale aj podporiť vedu, technológiu a inováciu.
3. Nový Európsky konsenzus o rozvoji, ktorý bol prijatý v júni 2017, je reakciou na Agendu 2030 a akčný program z Addis Abeby, ktoré boli podobne ako Parížska dohoda o zmene klímy prijaté v roku 2015. V konsenze sa potvrdzujú záväzky EÚ a členských štátov týkajúce sa financovania trvalo udržateľného rozvoja vrátane ODA.
4. Európska rada 17. júna 2010 požiadala Radu, aby vypracovala výročnú správu o záväzkoch EÚ a členských štátov v oblasti ODA a o ich plnení¹. Táto správa je deviatou takouto výročnou správou pre Európsku radu.

¹ Záväzky týkajúce sa ODA sú uvedené v prílohe.

5. Rada víta analýzu trendov v oblasti ODA z hľadiska kolektívnych a individuálnych záväzkov EÚ, ktorú vypracovala Komisia na základe predbežných informácií Výboru OECD pre rozvojovú pomoc o ODA za rok 2018².
6. Rada uznáva, že napriek tomu, že celková ODA poskytnutá rozvojovým krajinám je v kvantitatívnom vyjadrení nízka, je naďalej hlavným zdrojom financií pre najchudobnejšie krajiny, najmenej rozvinuté krajiny (LDC), nestabilné krajiny alebo krajiny postihnuté konfliktom, ktorým chýba najmä domáca kapacita na získanie finančných prostriedkov z iných zdrojov.
7. Vzhľadom na uvedené by Rada chcela informovať Európsku radu o týchto skutočnostiach:
 - a) EÚ a jej členské štáty si udržali svoju pozíciu najväčšieho globálneho poskytovateľa ODA (pozri graf č. 1), pričom jej podiel na celkovej ODA poskytnutej členmi Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC) rozvojovým krajinám predstavuje takmer 57 %.

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2075_en.htm

- b) V roku 2018 dosiahla kolektívna ODA EÚ³ 74,4 miliardy EUR⁴. Podľa predchádzajúcej metodológie Výboru OECD pre rozvojovú pomoc poklesla jej nominálna hodnota oproti roku 2017 o 731 miliónov EUR⁵.
- c) Objem kolektívnej ODA EÚ predstavuje 0,47 % hrubého národného dôchodku EÚ⁶ (HND)⁷. Minulý rok dosiahol na základe výpočtu predchádzajúcou metódou Výboru OECD pre rozvojovú pomoc 0,50 %⁸.

³ Kolektívna ODA EÚ je súčtom ODA členských štátov EÚ a časti ODA, ktorú poskytujú inštitúcie EÚ a ktorá sa nepripisuje členským štátom. Väčšina výdavkov inštitúcií EÚ v oblasti ODA sa pripisuje členským štátom EÚ, t. j. údaje členských štátov zahŕňajú časť výdavkov inštitúcií. ODA poskytovaná z vlastných zdrojov Európskej investičnej banky (EIB) sa nepripisuje členským štátom a je doplnkom k ODA členských štátov.

⁴ Na základe grantového ekvivalentu. Nová „metóda grantového ekvivalentu“ používaná v správach Výboru OECD pre rozvojovú pomoc uvádza grantový ekvivalent úverov vypočítaný na základe úsilia darcov. Pri tejto metóde sa každému zvýhodnenému úveru priradí určitá percentuálna hodnota na základe viacerých parametrov (úverové riziko merané *ex ante* a závislé od príjmovej skupiny prijímajúcej krajiny, obdobia trvania úveru, úrokovej sadzby, doby odkladu splátok). Táto percentuálna hodnota (tzv. grantový prvok) sa uplatní na hodnotu úveru na účely výpočtu „grantového ekvivalentu“, teda „darovej časti“ úveru, ktorá sa v súčasnosti zaznamenáva v štatistikách Výboru OECD pre rozvojovú pomoc. Novým systémom sa zlepšuje vykazovanie ODA a umožňuje sa ním zohľadňovanie úsilia darcov pri poskytovaní úverov v závislosti od ich úrovne zvýhodnenia, teda od úrovne výhody pre dlžníka oproti úveru s trhovou sadzbou. Pozri prílohu 2.

⁵ Vypočítané na základe peňažných tokov. V minulosti používal Výbor OECD pre rozvojovú pomoc metódu založenú na peňažných tokoch. Zaznamenali sa skutočné peňažné toky medzi darcovskou a prijímajúcou krajinou a úver sa zaznamenal v menovitej hodnote ako ODA, ale následné splátky krajín sa potom odčítali ako negatívna ODA, aby úvery v konečnom dôsledku predstavovali nulovú čistú ODA s výnimkou prípadov zlyhania. Pri novej metóde sa spätné peňažné toky nezapočítavajú. Sumy ODA vypočítané metódou grantového ekvivalentu nie sú porovnateľné s minulými údajmi vypočítanými metódou založenou na peňažných tokoch, preto sa v tomto prípade na účely porovnania trendov za dané obdobie používa metóda založená na peňažných tokoch.

⁶ Na základe grantového ekvivalentu.

⁷ Hrubý národný dôchodok EÚ je súčtom HND jednotlivých členských štátov.

⁸ Pokles pomeru ODA EÚ/HND medzi rokmi 2017 a 2018 je dôsledkom poklesu ODA EÚ v cenách roku 2017 a rastu HND EÚ (zodpovedajúceho 0,02 percentuálneho bodu) a zmeny metódy OECD používanej pri vykazovaní úverov ODA (zodpovedajúcej 0,01 percentuálneho bodu).

- d) Pomer ODA EÚ/HND vo výške 0,47 % bol v roku 2018 značne vyšší ako priemerný pomer ODA/HND členov Výboru pre rozvojovú pomoc, ktorí nie sú členmi EÚ, na úrovni 0,21 %.
- e) Štyri členské štáty EÚ dosiahli alebo prekročili prahovú hodnotu podielu ODA na HND vo výške 0,7 % (pozri graf č. 2 a tabuľku č. 1). V štyroch členských štátoch EÚ pomer ODA/HND vzrástol, v 12 zostal stabilný⁹ a v 11 členských štátoch poklesol¹⁰.
- f) Kolektívna ODA EÚ bez nákladov na utečencov v darcovskej krajine sa zvýšila o 4 %, pričom narástla zo 66,2 miliardy EUR v roku 2017 na 68,8 miliardy EUR v roku 2018¹¹. Úroveň nákladov na utečencov v darcovskej krajine¹² vykazovaných členskými štátmi EÚ ako ODA klesla o 32 % (3,3 miliardy EUR). Tento pokles odráža oslabenie utečeneckej krízy a nižší počet prichádzajúcich utečencov. Náklady na utečencov v darcovskej krajine predstavovali v roku 2018 9 % celkovej ODA oproti priemerným 14 % za obdobie rokov 2015 – 2017.
8. Rada je čoraz viac znepokojená negatívnym trendom kolektívnej ODA EÚ, ktorý klesá už dva roky po sebe, a vyjadruje poľutovanie nad rastúcim rozdielom, ktorý je potrebné prekonať na dosiahnutie cieľovej hodnoty ODA vo výške 0,7 % HND.

⁹ „Stabilný“ v tomto prípade znamená pomer ODA/HND, ktorý sa zmenil o menej ako 0,01 percentuálneho bodu.

¹⁰ K Cypru sa nemožno vyjadriť, lebo Výboru OECD pre rozvojovú pomoc nevykázal údaje o svojej ODA.

¹¹ Vypočítané na základe peňažných tokov.

¹² Náklady na utečencov v darcovskej krajine možno vykazovať ako ODA len v súlade s pravidlami Výboru OECD pre rozvojovú pomoc. Ako ODA sú prípustné len niektoré náklady, napríklad na potraviny, prístrešie, odbornú prípravu počas prvých 12 mesiacov pobytu utečenca alebo žiadateľa o azyl v hostiteľskej krajine.

9. Rada je tiež osobitne znepokojená z toho, že EÚ stále nespĺnila svoj kolektívny cieľ poskytnúť 0,15 – 0,20 % HND najmenej rozvinutým krajinám v krátkodobom horizonte¹³, ale víta malé zlepšenie v oblasti ODA pre LDC, ktorá po troch rokoch stagnácie na úrovni 0,11 % HND vzrástla v roku 2017 na 0,12 % HND¹⁴ (pozri tabuľku 2). Rada však opakuje, že je potrebné vynaložiť väčšie úsilie na dosiahnutie kolektívneho cieľa poskytnúť do roku 2030 najmenej rozvinutým krajinám ODA vo výške 0,20 % HND.
10. Rada opätovne potvrdzuje svoju vedúcu politickú úlohu a záväzok v oblasti rozvojovej pomoci a pripomína individuálne a kolektívne záväzky EÚ a jej členských štátov v oblasti ODA, ako sú stanovené v novom Európskom konsenze o rozvoji. Rada vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prijali konkrétne overiteľné opatrenia smerujúce k splneniu týchto záväzkov a bude pokračovať v monitorovaní pokroku. Rada bude naďalej každoročne podávať správy s cieľom zabezpečiť transparentnosť a verejnú zodpovednosť. Rada opätovne potvrdzuje, že je potrebné vyvinúť väčšie úsilie na dosiahnutie cieľa poskytnúť do roku 2030 kolektívne 0,7 % HND ako ODA, najmä vzhľadom na klesajúci trend ODA a predpokladaný ďalší pokles nákladov na utečencov v darcovskej krajine. Rada zdôrazňuje, že rozpočet EÚ musí byť dostatočne ambiciózny, aby prispel k splneniu kolektívnych záväzkov v oblasti ODA.
11. Rada zdôrazňuje, že je potrebné venovať pozornosť rozmanitosti situácií a špecifických výziev v krajinách, ktoré prechádzajú z kategórie nízkych príjmov do kategórie stredných príjmov. V súlade s novým Európskym konsenzom o rozvoji sa budú EÚ a jej členské štáty zapájať do rozvojovej spolupráce, politického dialógu a partnerstiev s krajinami so strednými príjmami v oblasti udržateľného rozvoja, boja proti chudobe, nerovnosti príjmov a iných spoločných záujmov. Pokiaľ ide o vyspelejšie rozvojové krajiny, ktoré potrebujú menej zvýhodnených foriem pomoci alebo žiadnu takúto pomoc nepotrebujú, Rada pripomína, že EÚ a jej členské štáty vypracujú inovatívne formy angažovanosti vrátane finančnej spolupráce a foriem presahujúcich finančnú spoluprácu.

¹³ Únia a jej členské štáty sa zaviazali, že najmenej rozvinutým krajinám poskytnú kolektívne ODA vo výške medzi 0,15 a 0,20 % HND EÚ v krátkodobom horizonte a vo výške 0,20 % HND do roku 2030 (Európsky konsenzus o rozvoji z roku 2017).

¹⁴ Rok 2017 je posledným rokom, za ktorý sú k dispozícii kompletne údaje. V roku 2017 prekročili cieľ stanovený na rok 2020 vo výške 0,15 % podielu ODA na HND poskytnutého najmenej rozvinutým krajinám štyri členské štáty EÚ, pozri tabuľku 2.

12. Rada vyzýva Komisiu, aby podporovala opatrenia a začala iniciatívy, v relevantných prípadoch s účasťou členských štátov, zamerané na udržateľné financovanie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a pomôžu splniť záväzky v oblasti ODA. V tejto súvislosti by sa mala venovať osobitná pozornosť LDC. Rada vyzýva Komisiu, aby pravidelne podávala správy o týchto opatreniach a iniciatívach a pravidelne o nich informovala členské štáty.
13. V súvislosti s rozvojovou politikou Rada tiež uznáva, že rozvojové krajiny v Afrike čelia osobitným výzvam, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité, aby bola ODA zacielená na tento kontinent a zároveň plne rešpektovala priority jednotlivých členských štátov v oblasti rozvojovej pomoci.
14. Rada opätovne potvrdzuje svoju oddanosť zásadám efektívnosti rozvoja dohodnutým v kontexte Globálneho partnerstva pre účinnú rozvojovú spoluprácu. Tieto zásady sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a mala by byť kritériom všetkých foriem rozvojovej spolupráce. Rada víta kolektívne úsilie a dosiahnuté výsledky spoločnej tvorby programov EÚ a členských štátov a vyzýva, aby sa posilnila angažovanosť EÚ a jej členských štátov v oblasti efektívnosti rozvoja a aby navzájom lepšie spolupracovali a viac pritom využívali rámce pre spoločnú tvorbu programov, spoločné vykonávanie a spoločné výsledky. Rada opätovne zdôrazňuje, že všetky zdroje rozvojovej spolupráce by sa mali využívať efektívne a účinne, v súlade so zásadami efektívnosti rozvoja.
15. Rada zdôrazňuje význam všetkých zdrojov financovania uvedených v akčnom programe z Addis Abeby (verejných/súkromných, vnútroštátnych/medzinárodných) a podčiarkuje prvoradosť vnútroštátnych opatrení, význam zdravých podporných politík, ako aj povinnosti všetkých zúčastnených strán vrátane súkromného sektora. Rada poukazuje na potrebu komplexného a integrovaného prístupu k podpore rozvojových krajín pri mobilizácii financovania a iných prostriedkov vykonávania. Rada vyzýva EÚ a členské štáty, aby posúdili spôsoby, ako zlepšiť poskytovanie pomoci prispôsobenej miestnym podmienkam a maximalizovať vplyv rozvojovej spolupráce, a to aj prostredníctvom výberu foriem pomoci.

16. Rada so záujmom očakáva pokračovanie spolupráce s Organizáciou Spojených národov a multilaterálnymi a bilaterálnymi rozvojovými bankami s cieľom splniť akčný program z Addis Abeby a vytvoriť mechanizmy na monitorovanie jeho vplyvu a hodnotenie výsledkov. Rada v tejto súvislosti berie na vedomie výsledky fóra Hospodárskeho a sociálneho výboru Organizácie Spojených národov zameraného na financovanie rozvoja, ktoré sa uskutočnilo 15. – 18. apríla 2019 v New Yorku.
17. Rada víta, že sa vo výslednom dokumente fóra zameraného na financovanie rozvoja odkazuje na integrované vnútroštátne rámce financovania na podporu stratégií trvalo udržateľného rozvoja, za ktoré sú zodpovedné jednotlivé štáty, s cieľom účinne mobilizovať a zosúladiť širokú škálu zdrojov a nástrojov financovania s Agendou 2030 a naplno využiť potenciál všetkých prostriedkov vykonávania.
18. Rada znovu poukazuje na potrebu komplexného a integrovaného prístupu k podpore udržateľného rozvoja rozvojových krajín a vyzýva na posilnenie spolupráce na úrovni krajín medzi EÚ a jej členskými štátmi a všetkými relevantnými medzinárodnými a vnútroštátnymi zainteresovanými stranami pri plnení cieľov udržateľného rozvoja a ich financovaní.
19. Rada v tejto súvislosti berie so záujmom na vedomie pokrok vo vypracúvaní nového štatistického nástroja pre celkovú oficiálnu podporu pre udržateľný rozvoj (TOSSD) prostredníctvom transparentnej diskusie v rámci medzinárodnej pracovnej skupiny vrátane finalizácie pokynov na vykazovanie týkajúcich sa cezhraničných tokov. Rada so záujmom očakáva predbežné výsledky prvého zberu údajov, ktorý vykonala OECD, a vyzýva na dosiahnutie ďalšieho pokroku pri finalizácii pokynov na vykazovanie pre celý štatistický nástroj vrátane globálnych a regionálnych výdavkov – verejné statky, globálne výzvy a prvky umožňujúce rozvoj. Rada podporuje úlohu ODA a zároveň zdôrazňuje, že TOSSD pomôže lepšie merať a zvýšiť transparentnosť a poznanie zdrojov, ktoré prispievajú k vykonávaniu Agendy 2030, a to aj pre rozvojové krajiny. Na to, aby TOSSD využila tento potenciál, je nevyhnutné zapojiť nových poskytovateľov a ukotviť TOSSD v rámci OSN.

PRÍLOHA 1

Súčasný záväzky a ciele EÚ v oblasti ODA

(závery Rady z 26. mája 2015, dokument 9241/15, body 32 – 33)

EÚ (...) opätovne potvrdzuje svoj kolektívny záväzok dosiahnuť v časovom rámci programu na obdobie po roku 2015 cieľ 0,7 % ODA/HND. Členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ pred rokom 2002, opätovne potvrdzujú svoj záväzok dosiahnuť cieľ 0,7 % ODA/HND, berúc do úvahy rozpočtové okolnosti, pričom tie štáty, ktoré už tento cieľ dosiahli, sa zaväzujú, že neklesnú pod tento cieľ; členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2002, sa budú snažiť zvýšiť ich podiel ODA/HND na 0,33 %.

Medzinárodné spoločenstvo by malo tiež pomôcť nasmerovať zdroje tam, kde sú najviac potrebné, najmä do najmenej rozvinutých, nestabilných a konfliktom postihnutých krajín. EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie podporovať najmenej rozvinuté krajiny v kontexte celkového záväzku v rámci ODA a pri úplnom rešpektovaní priorít jednotlivých členských štátov v oblasti rozvojovej pomoci. EÚ sa zaväzuje, že ako celok dosiahne v krátkodobom horizonte cieľ 0,15 – 0,20 % ODA/HND pre najmenej rozvinuté krajiny, pričom v časovom rámci programu na obdobie po roku 2015 dosiahne 0,20 % ODA/HND.

Nový Európsky konsenzus o rozvoji „Náš svet, naša dôstojnosť, naša budúcnosť“, spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Európskej komisie 7. júna 2017, bod 103.

EÚ sa spoločne zaviazala poskytovať 0,7 % hrubého národného dôchodku (HND) ako oficiálnu rozvojovú pomoc v časovom rámci programu 2030. S cieľom nasmerovať zdroje tam, kde sú najviac potrebné, najmä do najmenej rozvinutých krajín a krajín v nestabilnej situácii alebo krajín zasiahnutých konfliktom, sa EÚ taktiež zaväzuje v krátkodobom horizonte kolektívne dosiahnuť koeficient oficiálnej rozvojovej pomoci/HND pre najmenej rozvinuté krajiny vo výške 0,15 – 0,20 % a v časovom rámci programu 2030 by tento koeficient mal dosiahnuť 0,20 %. EÚ a jej členské štáty uznávajú tiež osobitné výzvy, ktorým čelia rozvojové krajiny v Afrike. (...) Naďalej budú monitorovať pokrok a každoročne podajú správu, aby sa dosiahla transparentnosť a umožnilo vyvodenie zodpovednosti voči verejnosti.

Akčný program z Addis Abeby (schválený rezolúciou Valného zhromaždenia 69/313 z 27. júla 2015, body 51 – 52).

(...) Poskytovatelia ODA opätovne potvrdzujú svoje záväzky v oblasti ODA vrátane záväzkov mnohých rozvinutých krajín dosiahnuť cieľ 0,7 % podielu ODA na HND a 0,15 až 0,20 % podielu ODA na HND pre najmenej rozvinuté krajiny. Motivujú nás výsledky niektorých krajín, ktoré dosiahli alebo prekonalí svoj záväzok 0,7 % podielu ODA na HND a cieľ 0,15 až 0,20 % podielu ODA pre najmenej rozvinuté krajiny na HND. Vyzývame všetky ostatné krajiny, aby zintenzívnili úsilie o zvýšenie svojej ODA a vynaložili väčšie konkrétne úsilie pri dosahovaní cieľov v oblasti ODA. Víťame rozhodnutie Európskej únie, ktorým potvrdzuje svoj kolektívny záväzok dosiahnuť cieľ 0,7 % podielu ODA na HND v časovom rámci agendy na obdobie po roku 2015 a zaväzuje sa v krátkodobom horizonte kolektívne dosiahnuť cieľ 0,15 až 0,20 % podielu ODA na HND pre najmenej rozvinuté krajiny a v časovom rámci agendy na obdobie po roku 2015 cieľ 0,20 % podielu ODA na HND pre najmenej rozvinuté krajiny. Nabádame poskytovateľov ODA, aby zvažili stanovenie cieľa poskytnúť aspoň 0,20 % HND na ODA pre najmenej rozvinuté krajiny.

Uznávame, že je dôležité sústrediť najviac zvýhodnené zdroje na tie krajiny, ktoré majú najväčšie potreby a najmenšiu spôsobilosť mobilizovať iné zdroje. V tejto súvislosti vyjadrujeme vážne obavy z poklesu podielu ODA pre najmenej rozvinuté krajiny a zaväzujeme sa zvrátiť tento pokles. Motivujú nás krajiny, ktoré vyčlenili aspoň 50 % svojej ODA pre najmenej rozvinuté krajiny.

PRÍLOHA 2

Nová metóda OECD na výpočet úverov v rámci údajov o oficiálnej pomoci

Členovia Výboru OECD pre rozvojovú pomoc v roku 2014 rozhodli o modernizácii vykazovania zvýhodnených úverov posudzovaním ich výhodnosti na základe diskontných sadzieb rozlíšených podľa príjmových skupín a zavedením systému grantového ekvivalentu pre výpočet súm ODA. Namiesto zaznamenávania skutočných peňažných tokov medzi darcovskou a prijímajúcou krajinou sa členovia Výboru pre rozvojovú pomoc dohodli na tom, že hlavná suma oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) bude vychádzať z grantového ekvivalentu úverov v rámci pomoci, t. j. „darovej časti“ úverov vyjadrenej v peňažnej hodnote¹. Metóda grantového ekvivalentu by mala poskytnúť realistickejšie porovnanie úsilia vynaloženého pri poskytovaní grantov a úverov a motivovať na poskytovanie grantov a vysoko výhodných (alebo „mäkkých“) úverov, najmä krajinám s nízkymi príjmami.

V roku 2016 členovia Výboru pre rozvojovú pomoc rozhodli aj o uplatňovaní ukazovateľa grantového ekvivalentu na ďalšie negrantové nástroje, ako napríklad na majetkové cenné papiere a nástroje súkromného sektora (PSI) v záujme lepšieho zohľadnenia príslušného úsilia darcov. Hoci sa členovia Výboru pre rozvojovú spoluprácu dohodli na metóde výpočtu grantového ekvivalentu oficiálnych úverov a úverov multilaterálnym inštitúciám, ešte sa musia dohodnúť na spôsobe výpočtu grantového ekvivalentu majetkových cenných papierov, PSI a dlhových úľav. Do dosiahnutia dohody sa členovia Výboru pre rozvojovú spoluprácu dohodli na predbežnom spôsobe vykazovania pre PSI, podľa ktorého sa príspevky inštitúciám financovania rozvoja a pre iné nástroje PSI môžu započítať v menovitej hodnote (využívajúc inštitucionálny prístup), alebo sa úvery a majetkové cenné papiere poskytnuté priamo subjektom súkromného sektora môžu započítať na základe peňažných tokov (využívajúc nástrojový prístup)², pričom na všetky výnosy z predaja majetkových cenných papierov sa vzťahuje strop rovnajúci sa hodnote pôvodnej investície. Členovia Výboru pre rozvojovú pomoc sa budú v roku 2019 s podporou sekretariátu OECD naďalej usilovať dospieť k dohode a zosúladiť vykazovanie PSI a úverových úľav s novou metódou grantového ekvivalentu.

¹ Ďalšie informácie: www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-financestandards/official-development-assistance.htm.

² Ďalšie informácie: [https://one.oecd.org/document/DCD/DAC/STAT\(2018\)9/ADD3/FINAL/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DCD/DAC/STAT(2018)9/ADD3/FINAL/en/pdf)

Táto zmena v metóde výpočtu ODA je účinná od roku 2019 na základe uverejnenia predbežnej správy o ODA za rok 2018.

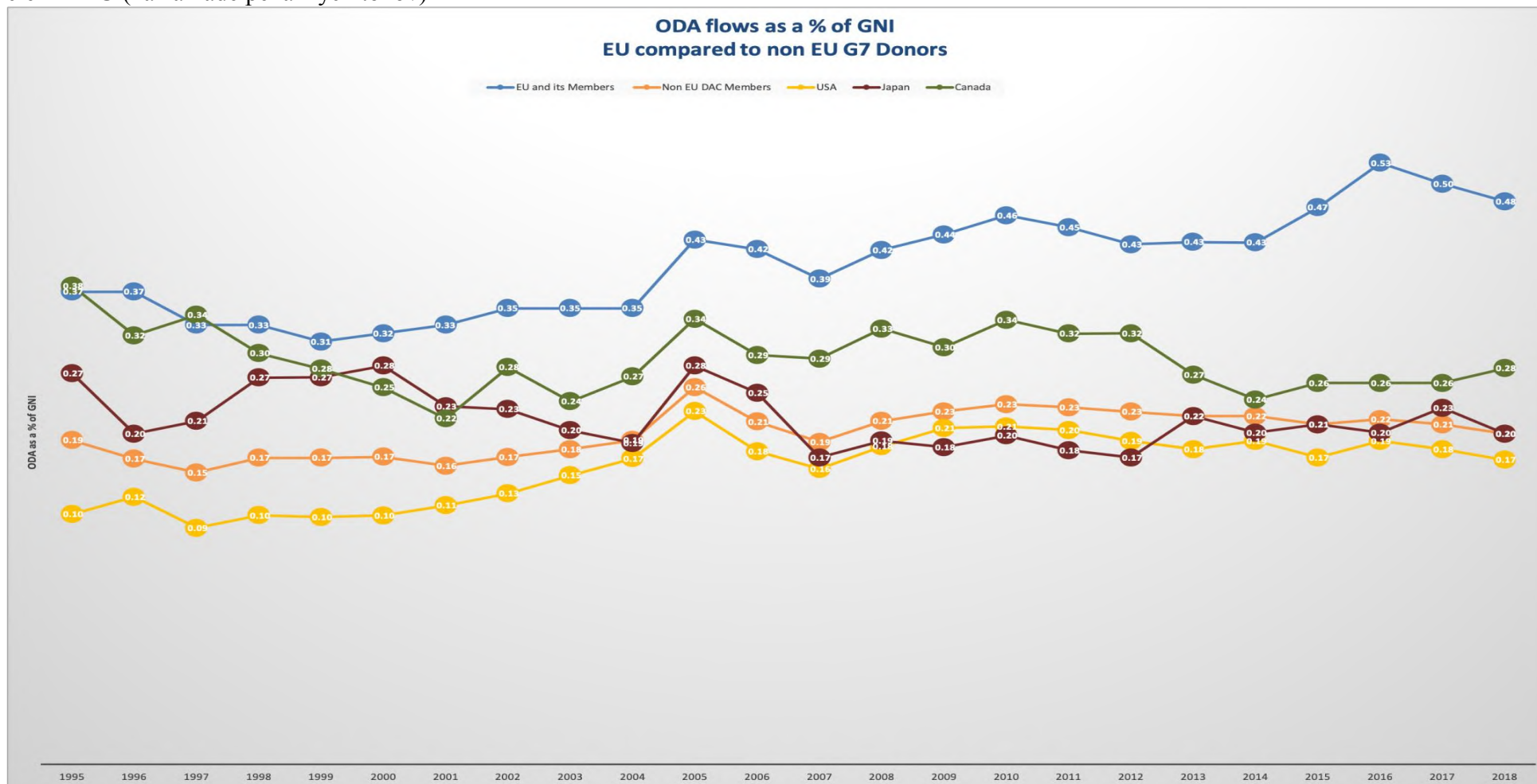
Nové hlavné údaje ODA vypočítané metódou grantového ekvivalentu už nie sú porovnateľné s minulými údajmi vypočítanými metódou založenou na peňažných tokoch. V prípade výpočtov metódou založenou na peňažných tokoch je čistý peňažný tok počas životnosti úveru nulový, pretože splátky istiny sa po ich vykonaní odpočítavajú; splátky úrokov sa nezohľadňujú³. V prípade metódy grantového ekvivalentu sa zohľadňujú splátky istiny aj úrokov, diskontované na hodnotu, ktorú predstavujú v súčasných peniazoch.

V záujme úplnej transparentnosti bude OECD aj naďalej uverejňovať údaje o ODA na základe peňažných tokov, ale nie ako hlavný údaj o ODA na meranie výkonnosti darcov vyjadrenej objemom alebo ako percentuálny podiel na hrubom národnom dôchodku (HND).

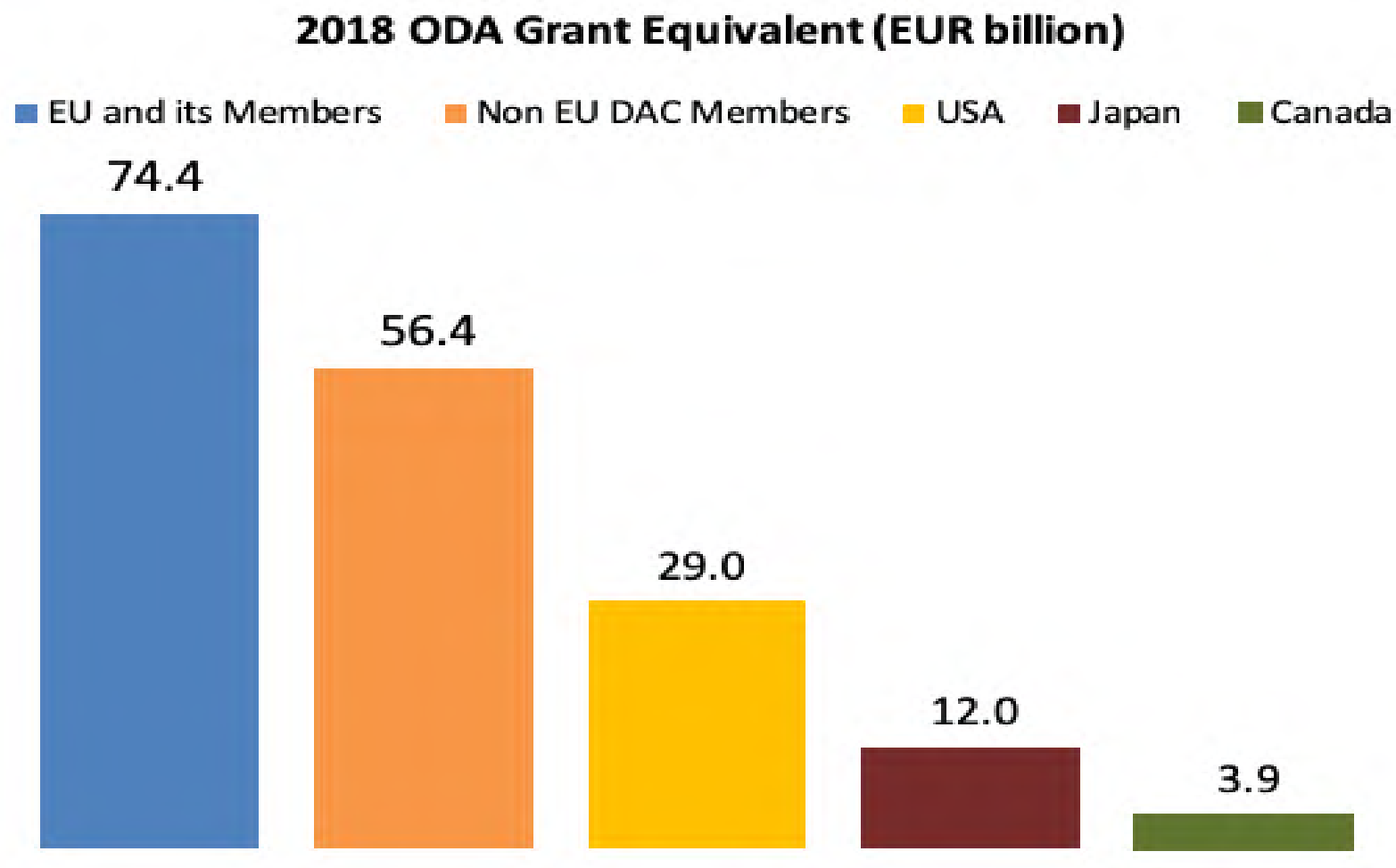
Poznámka: Pokiaľ nie je uvedené inak, údaje v nasledujúcich grafoch a tabuľkách sú údajmi o čistej ODA vypočítané metódou peňažných tokov, ktorá sa použila na účely porovnania trendov za dané obdobie.

³ Výsledkom odpočítania splátok úrokov je ukazovateľ zvaný čisté transfery.

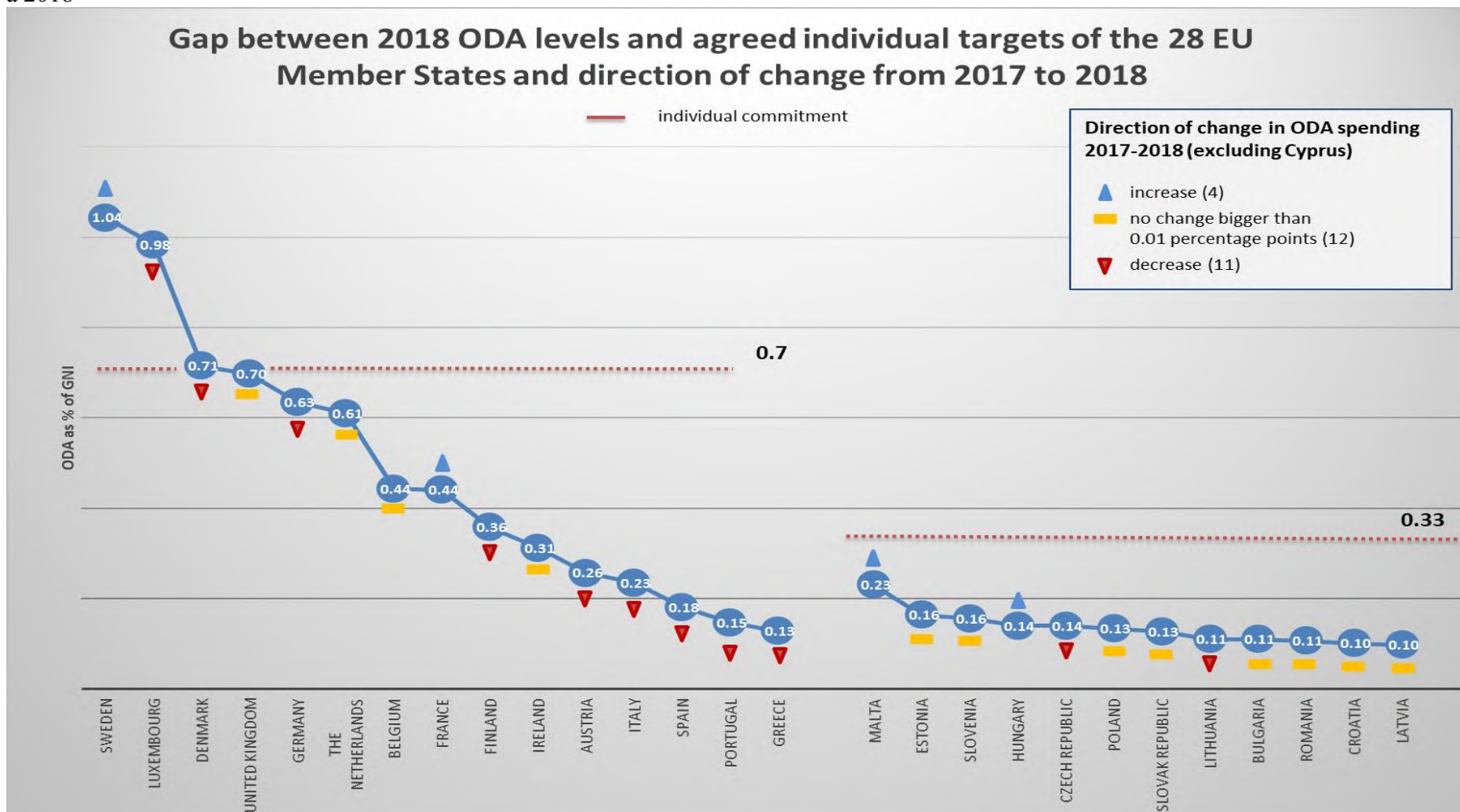
Graf 1.1 – Kolektívna ODA EÚ vyjadrená ako percentuálny podiel na HND v porovnaní s poskytovateľmi z Výboru pre rozvojovú pomoc, ktorí nie sú členmi EÚ (na základe peňažných tokov)

Graf 1.2 – Kolektívna ODA EÚ v porovnaní s poskytovateľmi z Výboru pre rozvojovú pomoc, ktorí nie sú členmi EÚ, za rok 2018 (ako grantový ekvivalent)

Graf 2 – Rozdiel medzi úrovňami ODA v roku 2018 a dohodnutými individuálnymi cieľmi 28 členských štátov EÚ a zmena vývoja medzi rokmi 2017 a 2018

Za nárast alebo pokles sa považujú len absolútne zmeny o najmenej 0,01 percentuálneho bodu. Táto metóda sa používala konzistentne a dlhodobo a jej cieľom je vyhnúť sa tomu, aby sa za nárast alebo pokles považovali zanedbateľné zmeny. Členské štáty, ktoré zaznamenali zanedbateľný nárast alebo pokles, sa uvádzajú medzi stabilnými členskými štátmi.

Tabuľka 1 – Členské štáty EÚ a (čistá) kolektívna ODA počas rokov 2010 – 2018

Členský štát	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (peňažné toky)		2018 (grantový ekv.)	
	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND
Rakúsko	912	0,32	799	0,27	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1 193	0,35	1 479	0,42	1 110	0,30	995	0,26	998	0,26
Belgicko	2 268	0,64	2 019	0,54	1 801	0,47	1 732	0,45	1 845	0,46	1 717	0,42	2 080	0,55	1 948	0,45	2 000	0,44	1 943	0,43
Bulharsko	31	0,09	35	0,09	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	61	0,13	55	0,11	58	0,11	58	0,11
Chorvátsko	–	–	15	0,03	15	0,03	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07	48	0,10	47	0,10	47	0,10
Cyprus	39	0,23	27	0,16	20	0,12	15	0,10	15	0,10	16	0,09	–	–	–	–	–	–	–	–
Česká republika	172	0,13	180	0,12	171	0,12	159	0,11	160	0,11	179	0,12	235	0,14	270	0,15	273	0,14	273	0,14
Dánsko	2 168	0,91	2 108	0,85	2 095	0,83	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	2 142	0,75	2 172	0,74	2 175	0,71	2 187	0,72
Estónsko	14	0,10	17	0,11	18	0,11	23	0,13	28	0,14	31	0,15	39	0,19	38	0,16	41	0,16	41	0,16
Fínsko	1 006	0,55	1 011	0,53	1 027	0,53	1 081	0,54	1 232	0,59	1 161	0,55	958	0,44	961	0,42	832	0,36	832	0,36

Členský štát	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (peňažné toky)		2018 (grantový ekv.)	
	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND
Francúzsko	9 751	0,50	9 348	0,46	9 358	0,45	8 543	0,41	8 005	0,37	8 149	0,37	8 701	0,38	10 052	0,43	10 591	0,44	10 295	0,43
Nemecko	9 804	0,39	10 136	0,39	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 368	0,70	22 182	0,67	21 926	0,63	21 162	0,61
Grécko	383	0,17	305	0,15	255	0,13	180	0,10	186	0,11	215	0,12	333	0,19	278	0,16	239	0,13	239	0,13
Maďarsko	86	0,09	100	0,11	92	0,10	97	0,10	109	0,11	140	0,13	180	0,17	132	0,11	161	0,14	161	0,14
Írsko	676	0,52	657	0,51	629	0,47	637	0,46	615	0,38	648	0,32	726	0,32	743	0,32	786	0,31	786	0,31
Taliansko	2 262	0,15	3 111	0,20	2 129	0,14	2 566	0,17	3 022	0,19	3 610	0,22	4 601	0,27	5 197	0,30	4 150	0,23	4 239	0,24
Lotyšsko	12	0,06	14	0,07	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	27	0,11	28	0,11	29	0,10	29	0,10
Litva	28	0,10	37	0,13	40	0,13	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14	53	0,13	50	0,11	50	0,11
Luxembursko	304	1,05	294	0,97	310	1,00	323	1,00	319	1,06	327	0,95	354	1,00	376	1,00	401	0,98	401	0,98
Malta	10	0,18	14	0,25	14	0,23	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20	22	0,21	26	0,23	26	0,23

Členský štát	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (peňažné toky)		2018 (grantový ekv.)	
	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch h EUR	% HN D	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND
Holandsko	4 800	0,81	4 563	0,75	4 297	0,71	4 094	0,67	4 200	0,64	5 162	0,75	4 491	0,65	4 399	0,60	4 757	0,61	4 757	0,61
Poľsko	285	0,08	300	0,08	328	0,09	355	0,10	341	0,09	397	0,10	600	0,15	603	0,13	638	0,13	646	0,14
Portugalsko	490	0,29	509	0,31	452	0,28	368	0,23	324	0,19	278	0,16	310	0,17	338	0,18	289	0,15	330	0,17
Rumunsko	86	0,07	118	0,09	111	0,08	101	0,07	162	0,11	143	0,09	243	0,15	195	0,11	213	0,11	213	0,11
Slovenská republika	56	0,09	62	0,09	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	96	0,12	106	0,13	113	0,13	113	0,13
Slovinsko	44	0,13	45	0,13	45	0,13	46	0,13	46	0,12	57	0,15	74	0,19	67	0,16	71	0,16	71	0,16
Španielsko	4 492	0,43	3 001	0,29	1 585	0,16	1 789	0,17	1 415	0,13	1 259	0,12	3 868	0,35	2 271	0,19	2 186	0,18	2 434	0,20
Švédsko	3 423	0,97	4 030	1,02	4 077	0,97	4 389	1,01	4 698	1,09	6 391	1,41	4 425	0,94	4 935	1,02	4 949	1,04	4 950	1,04
Spojené kráľovstvo	9 855	0,57	9 948	0,56	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 325	0,70	16 060	0,70	16 478	0,70	16 434	0,70

Členský štát	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 (peňažné toky)		2018 (grantový ekv.)	
	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoc h EUR	% HN D	v miliónoch EUR	% HND	v miliónoch EUR	% HND
Spolu EÚ15	52 594	0,46	51 840	0,44	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 314	0,49	73 162	0,54	73 022	0,52	72 756	0,50	71 988	0,50
Spolu EÚ13	863	0,09	965	0,10	964	0,10	1 000	0,10	1 083	0,10	1 203	0,11	1 662	0,14	1 616	0,13	1 720	0,13	1 728	0,13
Spolu EÚ28	53 457	0,44	52 805	0,42	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 516	0,46	74 825	0,51	74 638	0,49	74 476	0,47	73 716	0,47
ODA inštitúcií EÚ nepripísaná členským štátom EÚ	3 183	0,03	3 453	0,03	4 544	0,04	2 873	0,02	2 139	0,02	1 372	0,01	2 737	0,02	1 926	0,01	1 356	0,01	727	0,00
Kolektívna ODA EÚ	56 640	0,46	56 258	0,45	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	67 888	0,47	77 562	0,53	76 563	0,50	75 832	0,48	74 443	0,47

Tabuľka 2: ODA členských štátov EÚ pre najmenej rozvinuté krajiny („LDC“) (v čistom vyjadrení) 2015 – 2017

Členský štát	2015		2016		2017	
	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (% HND)	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (% HND)	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (% HND)
Rakúsko	200,4	0,06	226,3	0,06	260,0	0,07
Belgicko	549,5	0,13	576,5	0,14	572,3	0,13
Bulharsko	7,6	0,02	13,6	0,03	11,2	0,02
Chorvátsko	6,4	0,01	7,5	0,02	8,6	0,02
Cyprus	3,6	0,02				
Česká republika	37,1	0,02	49,9	0,03	57,9	0,03
Dánsko	549,5	0,20	589,7	0,21	634,4	0,22
Estónsko	5,3	0,03	6,3	0,03	5,8	0,03
Fínsko	386,9	0,18	292,2	0,13	289,0	0,13
Francúzsko	2 142,9	0,10	1 901,9	0,08	2 442,7	0,10
Nemecko	2 339,9	0,08	3 239,3	0,10	3 620,3	0,11
Grécko	34,3	0,02	42,7	0,02	50,6	0,03
Maďarsko	23,4	0,02	36,2	0,03	25,6	0,02
Írsko	310,7	0,15	324,5	0,14	314,6	0,13
Taliano	784,6	0,05	886,9	0,05	1 031,1	0,06
Lotyšsko	4,2	0,02	5,4	0,02	5,4	0,02

Členský štát	2015		2016		2017	
	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (% HND)	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (% HND)	ODA pre LDC (v miliónoch EUR)	pomer ODA pre LDC/HND (% HND)
Litva	8,2	0,02	9,3	0,03	9,6	0,02
Luxembursko	138,8	0,40	148,6	0,42	157,9	0,42
Malta	1,9	0,02	0,9	0,01	3,2	0,03
Holandsko	934,4	0,14	1 071,3	0,15	908,8	0,12
Poľsko	112,8	0,03	166,2	0,04	100,9	0,02
Portugalsko	81,1	0,05	90,1	0,05	109,8	0,06
Rumunsko	27,8	0,02	35,4	0,02	37,5	0,02
Slovenská republika	16,7	0,02	17,1	0,02	19,9	0,02
Slovinsko	8,6	0,02	12,0	0,03	11,3	0,03
Španielsko	279,7	0,03	500,9	0,04	521,9	0,04
Švédsko	1 328,1	0,29	1 271,1	0,27	1 480,5	0,31
Spojené kráľovstvo	5 514,7	0,23	5 087,0	0,22	5 363,5	0,23
EÚ28 CELKOVÁ ODA PRE LDC	15 838,8	0,11	16 609,1	0,11	18 054,0	0,12